

מבט על חג פורים מזווית ערכית

נקודות לניהול שיח ערכי בנושאים הבאים:

- משלוח מנות

- תחפושת

- מגילת אסתר

- שמחה

- מסכה

כתיבה, איסוף ועריכה:

רונית דינור

בואו נדבר על משלוח מנות

**אילו שלחת לעצמך משלוח מנות,
מה היית שם/ה במשלוח?**

**מה היית רוצה לקבל במשלוח מנות,
מהתלמידים שאת/ה חונך/ת?
(או מהחברים שלך, במידה והשאלה מכוונת לתלמיד)**

אילו היית שולח/ת משלוח מנות למדינת ישראל, מה היית בוחר/ת לשים במשלוח?

_____, _____, _____, _____

הצעה לשיחה הממוקדת בהיבטים ערכיים:

- אילו ערכים מייצגים הדברים שבחרת למשלוח המנות ששלחת לעצמך? למדינה?
- אילו ערכים מייצגים הדברים שבחרת "לקבל" מהתלמידים שלך? (או מהחברים שלך, במידה והשאלה מכוונת לתלמיד)
- עד כמה הערכים הללו קשורים לסדר היום החברתי של החברה הישראלית?
- עד כמה הערכים הללו מקבלים מקום במפגשי החניכה שלך? באיזה אופן? (שאלה המכוונת רק לך, החונך/ת)
- מה תוכל/י ללמוד על עצמך כיחיד וכחלק מהחברה הישראלית, מהתרגיל?

מה משמעות משלוח המנות:

- הדדיות – קבלה ונתינה של המשלוח, שוויון "מעמדי".
- שייכות, קהילתיות – אירוע משמח שנחגג בדרך כלל ביחד.
- תחושת משמעותיות לנותן ולמקבל.
- היבט אמוני, דתי – קריאת המגילה, מצוות השמחה.
- אירוע מלווה ברגשות שמחה. התנתקות מקשיי הרגע.
- משפחתיות – הכנות משותפות, סעודת חג.

שמחה – לשם מה?

- היכולת לראות את הצד האופטימי וההומוריסטי במצבים שונים
- השמחה מאפשרת חוסן נפשי
- שמחת פורים מזמנת את חווית הנתינה והקבלה ללא תנאי
- למידה התנסותית של שתיה ושמחה שמתוחמת בגבולות המונעות התהוללות
- יכולת ההבחנה בין שמחה לשמחה לאיד

"ושמחת בחגיך והיית אך שמח"

- האם אדם יכול לשמוח על פי מצווה, כשמדובר בהיבט רגשי?
- מה התרומה של פיתוח רגשות שמחה, לבריאות הנפשית?
- מה ההבדל בין שמחה הבאה מה"לב" לבין הוללות כתוצאה משתיית מופרזת של אלכוהול? מי שם את הגבול?

בואו נדבר על ערכים בתחפושת

נקודת המוצא – תלמידים מגיעים מחופשים* לביה"ס. הצעה - ניצול הסיטואציה לצורך שיח ערכי, לאחר החג:

1. לאילו תחפושות בחרו התלמידים בכתך להתחפש?

2. האם ניתן למיין את התחפושות ע"פ נושאים?

3. מה ניתן לראות מתוך המיין? (לראות = שיקוף, ללא שיפוטיות ומסקנות.

לדוגמא: רוב התחפושות קשורות לגיבורי תרבות של בני הנוער, או דמויות מתוך אגדות ילדים, או תחפושות שמעלות סוגיות שעל סדר היום או תחפושות העוסקות בדמויות ללא משמעות ספציפית.....ועוד...וכד')

4. מה את/ם חושבים על מה שהתקבל? אילו שאלות זה מעורר בכם?

5. אילו ערכים מייצגים הנושאים הללו?

6. עד כמה היית/ם מודע/ים לזה בעת בחירת התחפושת?

בואו נדבר על ערכים במגילת אסתר

אסתר, מרדכי -
סגנונות מנהיגות

שנאת הזר
והיחס לשונה

נשים במגילה :
דמותן של אסתר,
ושתי, וזרש.
מהי מנהיגות?

מאבקי כח
ושליטה אז והיום

תכונות האופי
של גיבורי המגילה,
הקשר בין התכונות
למעשים.

סוגיות לשיח ערכי שמגילת אסתר מזמנת

סיכוי מול סיכון -
הציות לחוק?

משמעות הנקמה -
מוסר (טוהר הנשק)
ברגע של נצחון

נס פורים -
פסיביות ואקטיביות
לשינוי המציאות

משלוח מנות
ומתנות לאביונים
ערכה של צדקה,
סולידריות.

אופייה של השמחה
בפורים:
שמחה או הוללות?

**בואו נדבר על המשמעות על
המסכה בחג פורים**

המסכה

הצעה לשיחה:

- תנו דוג' למצבים שבהם אתם "שמים" מסכה?
- מה כוחה של המסכה? יתרונותיה? חסרונה?
- מתוך נסיוןך - האם המסכה היא חלק מהציפיות הסמויות של החברה מהיחיד? תמיד? בכל מצב?

בתאטרון - המסכה משמשת כאביזר המאפשר להעביר מסרים ותחושות.

בפסיכולוגיה - המסכה מאפשרת לאדם, להסתתר מאחוריה. במצב זה הוא

יכול להרגיש חופשי לעשות, או לומר, דברים שבדרך ישירה הוא אינו מעז לעשות או לומר, משום שאינם מתאימים לדמות שהוא רוצה להציג כלפי חוץ, או בגלל החשש שדבריו יידחו או יתקבלו בבוז או בלעג.

בחיי היום יום המסכה מאפשרת לנו הגנה ודרך לחשוף את עצמנו במינון ובאופן ע"פ בחירתנו האישית.

😊 "ציפור שפותחת מדי בוקר את מגירת השמחה, השמחה נשפכת ממנה
אל תוך גופו והאדם שלה שמח" ... (מיכל סנונית, ציפור הנפש)

😊 "עשרה שמות נקראה שמחה, ואלו הם: ששון, שמחה, גילה, רינה,
דיצה, פצחה, עליזה, חדווה, עליצה" (שיר השירים רבה, פרשה א')

חג שמח

